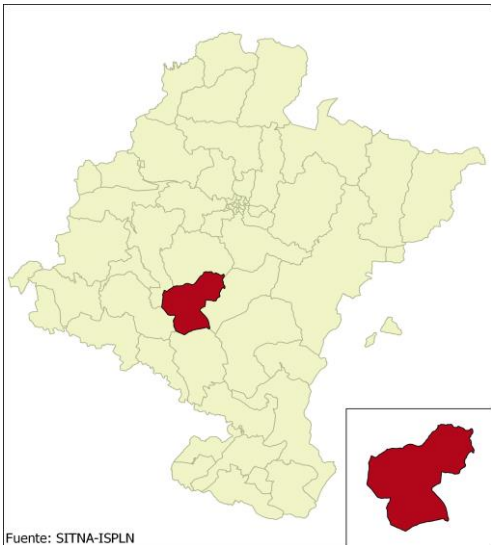

Osasun Eskualde Oinarrizkoa

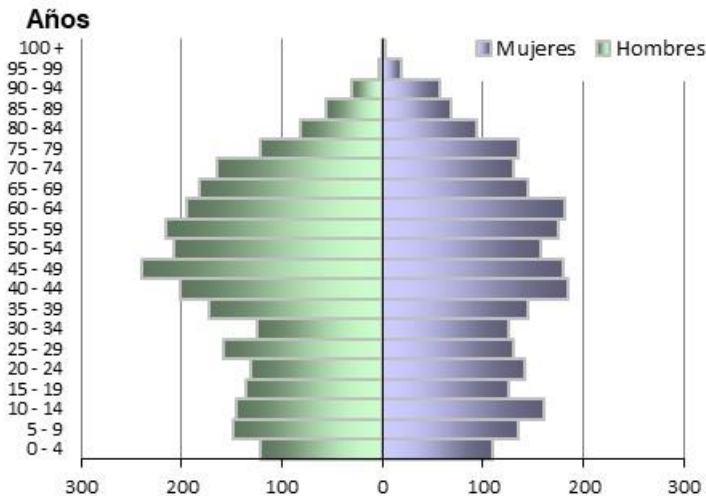
Artajona

Observatorio de Salud Pública de Navarra
Nafarroako Osasun Publikoaren Behatokia

Fuente: SITNA-ISPLN

1. Argibide orokorrak

	Eskualdeko balioa	Nafarroa
Biztanleria (2023):	5.435 Emak.: %47,9 Giz.: %52,1	672.155 %49,5 %50,5
Batez besteko adina:	Emak.: 45,5 Giz.: 44,8	46,3 43,2
Ugalkortasun-tasa:	%36,3	-
Gazteen mendekotasunaren indizea:	% 26,5	%24,7
Zahartzaroko mendekotasun indizea:	%39,3	%32,0
Gainzahartzea:	%18,3	%17,2
Atzerritan jaiotako biztanleak:	%17,7	%17,9
Bizi itxaropena:	Emak.: 86,5 Giz.: 80,1	86,8 81,3
Biztanleria-dentsitate:	25,0 biz.km ²	68,9 biz.km ²
Zabalera:	217,36 km ²	9758,6 km ²
Zer Eskualdetakoa den:	Erdialdeko Eskualdeak (ikus mapa)	
Udalerriak:	Artajona, Berbinzana, Larraga, Miranda de Arga	

2. Komunitatea eta osasuna

Faktore soziodemografikoak eta ingurumenekoak. Artaxoako osasun-eskualde oinarritzkoan, beste eskualdeekin alderatuta, 20 urtetik beherako ama duten jaioberrien tasa (% 0,0) txikia da. Hala ere, emaitza txarra du datu honetan: bakarrik bizi diren 80 urte edo gehiagoko

gizonezkoen etheen ehunekoa (% 26,8). Gainerako adierazle soziodemografikoak eta ingurumenekoak Nafarroako batezbestekoaren inguruan daude.

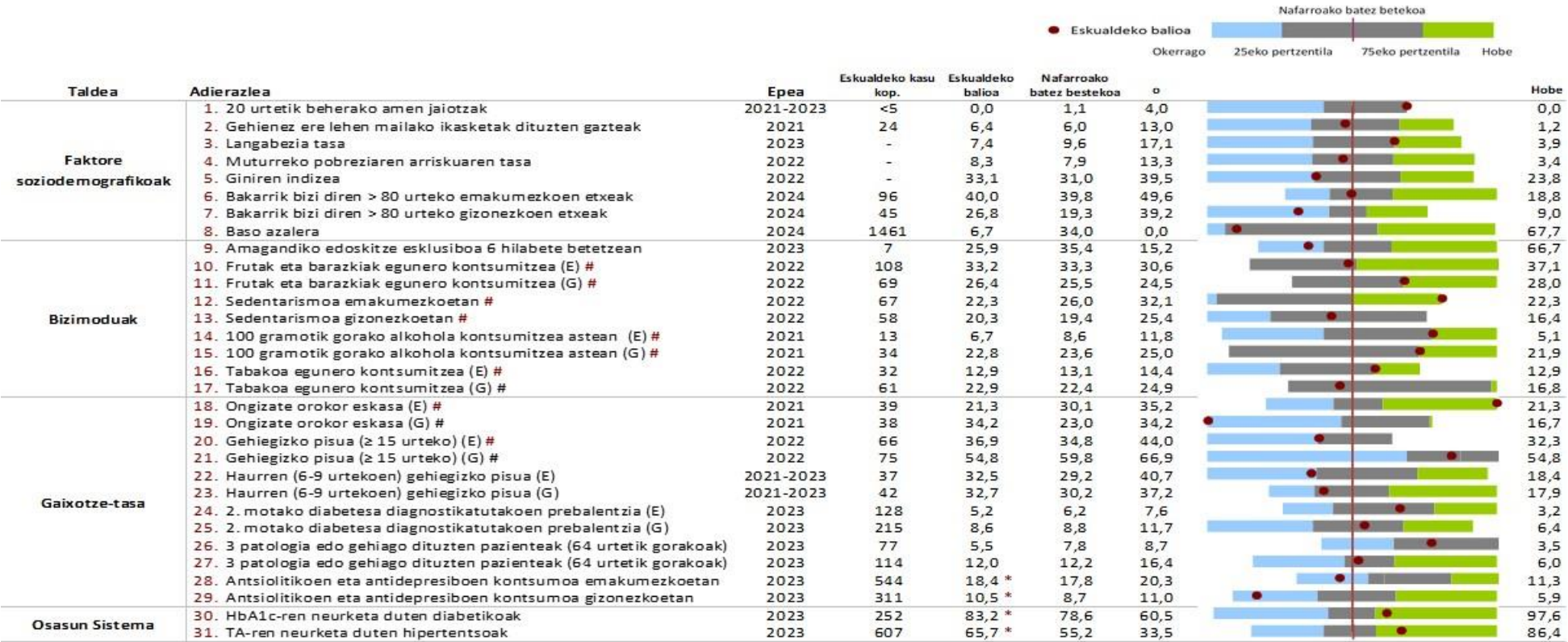
Osasunari dagozkion emaitzak. Artaxoako osasun-eskualde oinarritzkoa eskualdeen laurden hoberenean dago datu hauetan: TA-ren neurteta duten hipertentsoak (% 65,7) eta HbA1c-ren neurteta duten diabetikoak (% 83,2). Hala ere, emaitza txarrak ditu datu hauetan: antsiolitikoen eta antidepresiboen kontsumoa (emakumeen % 18,4 eta gizonen % 10,5), pisu gehiegi duten 6tik 9 urtera bitarteko neskak (% 32,5) eta soilik amagandik edoskitzen duten 6 hilabeteko haurrak (% 25,9).

Inkesta-adierazleak. Hurrengo emaitza doituak* Erdialdeko Eremuei dagozkie (LAP zonifikazioa); Artajonako eskualde oinarritzkoa zona horretan dago. Erdialdeko Eremuek emaitzarik onena dute zenbait adierazletan: bizimodu sedentarioa izatea (emakumeek: % 22,3), ongizate txikia izatea oro har (emakumeek: % 21,3), tabakoa egunero erretzea (emakumeek: % 12,9) eta gehiegizko pisua izatea (15 urteko edo gehiagoko gizonen: % 54,8). Aitzitik, emaitzarik txarreana du adierazle batean: ongizate txikia izatea (gizonen: % 34,2).

***Oharra:** Inkesta-adierazleak eta hala eskatzen duten beste adierazle batzuk sexuaren eta adinaren arabera doitu dira, eskualdeen arteko konparazioa egin ahal izateko. Adierazle gordinak hurrengo orrialdearen behealdean agertzen dira.

3. Adierzleen laburpena

Ondoko irudian agertzen dira adierazle sorta bati dagozkion eskualdeko balioak (puntu gorria) Nafarroako batez bestekoarekin alderaturik (barra bertikala) eta Nafarroako eskualde oinarritzkoen multzo osoarekin alderaturik. Adierazleen deskribapen zehatzagorik nahi izanez gero, haien [banakako fitxak](#) ikus daitezke Behatokiaren webgunean.

Adierazleen iturria: 1: Biztan. Mug. Nat.; 2, 6-7: SIPNa (Nafarroako Biztanleriaren Sistema Integratua); 3: Biztan. Akt. Ud. Est.; 4-5: Errenta. Est.; 8: SIGPAC (Nekazaritzako Lurzaten Informazio Geografikoko Sistema); 10, 24-27, 30-31: Oinarritzko osasun-laguntza; 10-21: ESyCV (Gizarte eta Bizi Baldintzen gaineko Inkesta); 22-23: NOPLOI; 28-29: Farmazia prestazioa
Nafarroa Atlantikoaren adierazleak (10-21) LAP zonifikazioa (NASTAT). Irudian adierazitako balioen kopurua: 4.
* Nabarmen desberdinak (p < 0,05) Nafarroako emaitzarekin alderatuz (bizimoduen, morbiditatearen eta osasun sistemaren adierazleentarako eginiko kontrastea).

1. Urteko batez besteko ugalkortasun-tasa berariazkoa (%) 14 eta19 urte bitarteko emakumeetan; **2.** DBHko graduatu-titulurik edo haren baliokiderik gabeko 18tik 24 urtera arteko gazteen %; **3.** Langabetuen % biztanleria aktiboaren aldean; **4.** Bizikideen errentaren baturak pobrezia larriaren atalasetik behera egiten duen etxeetan bizi diren pertsonen %; **5.** Diru-sarrerren desberdintasunaren Gini indizea, datu baxuagoak berdintasun handiagoa adierazten du; **6 eta 7.** Bakarrik bizi diren 80 urte edo gehiagoko pertsonen %, adin horretan familia-etxebizitzetan bizi diren guztien aldean; **8.** Baso-azaleraren %; **9.** 170-190 egunetara soilik amagandik edoskitzen duten haurrak %; **10 eta 11.** Frutak eta barazkiak egunero jaten dituzten pertsonen % doitua (t. gordina: emakumeak 35,4 eta gizonak 27,5); **12 eta 13.** 15 urteko edo gehiagoko sedentarioen % doitua: ariketarik egiten ez dutela diote (t. gordina: emakumeak 22,8 eta gizonak 20,4); **14 eta 15.** Astean 100 g alkohol baino gehiago hartzen dutenen % doitua (t. gordina: emakumeak 6,3 eta gizonak 23,1); **16 eta 17.** Tabakoa egunero hartzen duten 15 urte edo gehiagoko pertsonen % doitua (t. gordina: emakumeak 11,9 eta gizonak 21,8); **18 eta 19.** Ongizate orokor baxua duten 15 urte edo gehiagoko pertsonen % doitua (t. gordina: emakumeak 21,9 eta gizonak 33,5); **20 eta 21.** Pisu gehiegi, gehiegizko pisua edo obesitatea duten 15 urte edo gehiagoko pertsonen % doitua (t. gordina: emakumeak 38,3 eta gizonak 57,2); **22 eta 23.** Pisu gehiegi -gehiiegizko pisua edo obesitatea duten- 6tik 9 urtera arteko haurren prebalentzia doitua, OMEK haurren hazkuntzarako emaniko ereduaren arabera (T. gordina: emakumeak 31,9 eta gizonak 32,8); **24 eta 25.** 2 motako diabetesa duten 20 urte edo gehiagoko pertsonen prebalentzia doitua (T. gordina: emakumeak 6,4 eta gizonak 9,8); **26 eta 27.** 3 patologia edo gehiago dituzten 65 urteko edo gehiagoko pertsonen % doitua (t. gordina: emakumeak 8,4 eta gizonak 12,8); **28 eta 29.** Azken urtean, multzo hauetako bateko 3 ontzi edo gehiago hartu dituzten pertsonen % doitua: N50B antsiolitikoak, N05C hipnotikoak eta lasaigarriak eta/edo N06A antidepresiboak (t. gordina: emakumeak 21,8 eta gizonak 11,5); **30.** 2 motako diabetesa izanik, azken urtean hemoglobina glikosilatua (HbA1c-a) neurtu duen biztanleriaren %; **31.** Azken urtean hipertentsioa diagnostikatu eta tentsio arteriala (TA) neurtu zaion biztanleriaren %.